

OPATÓWEK, gm. Opatówek - obelisk upamiętniający ofiary II wojny światowej

Obelisk upamiętniający ofiary II wojny światowej z Gminy Opatówek odsłonięty staraniem Koła Związku Bojowników o Wolność i Demokrację na rynku w Opatówku w 1981 r. Na obelisku autorstwa kaliskiego artysty rzeźbiarza Wiesława Andrzeja Ożminy płaskorzeźba orła w koronie (pierwotnie bez korony) z rozpostartymi skrzydłami. Nad orłem napis: "W HOŁDZIE POLEGŁYM I POMORDOWANYM MIESZKAŃCOM GMINY OPATÓWEK W LATACH 1939-1945".

Geneza

Początek budowy Pomnika Pamięci Ofiar II Wojny Światowej, który znajduje się w Opatówku na Placu Wolności został zainicjowany po ponad 30 latach od zakończenia II wojny światowej.

3 kwietnia 1979 r. zawiązał się Społeczny Komitet Budowy Obelisku w Opatówku, koordynujący przedsięwzięcie, które poprzedzone zostało zbieraniem danych personalnych i dokumentów o osobach pomordowanych przez hitlerowskiego okupanta oraz apelem do mieszkańców Gminy Opatówek o wszczęcie zbiórki finansowej na budowę tegoż pomnika.

Inicjatywa miała być hołdem wobec poległych i pomordowanych, symbolem męstwa i odwagi zarówno Żołnierzy Wojska Polskiego, którzy polegali w walkach zbrojnych w obronie Ojczyzny, jak i miejscem pamięci o więźniach, którzy zginęli w obozach w Auschwitz, Dachau, Guzen, Gross-Rosen i innych.

Budowę obelisku poprzedziło wmurowanie 9 maja 1981 r. kamienia węgielnego wraz z Aktem Erekcyjnym, na którym umieszczone zostały nazwiska poległych i pomordowanych z terenu Gminy Opatówek. Pomnik został odsłonięty 18 października 1981 r.

Źródło: Dokumenty Życia Społecznego ze zbiorów Gminnej Biblioteki Publicznej im. Braci Gillerów w Opatówku

Na polu walki w kampanii wrześniowej zginęli:

1. plut. Bigdowski Józef z Opatówka zginął śmiercią żołnierza w Łęczycy
2. Chojnacki Walenty z Janikowa zginął śmiercią żołnierza pod Sochaczewem
3. Chojnacki Józef z Cieni I zginął śmiercią żołnierza bez wieści
4. Drewicz Józef z Cieni Folwark - zginął śmiercią żołnierza bez wieści
5. Duleba Franciszek z Opatówka zginął śmiercią żołnierza pod Sochaczewem
6. Filipiak Jan z Michałowa III - zginął śmiercią żołnierza w Warszawie
7. Grenda Józef z Tłokini Wielkiej zginął śmiercią żołnierza w Stanisławowie
8. Janik Józef ze Zmysłanki zginął śmiercią żołnierza w Warszawie
9. Janik Franciszek z Michałowa III zginął śmiercią żołnierza w Warszawie
10. Kaleta Józef z Chełmc zginął śmiercią żołnierza pod Wieluniem
11. Kliber Antoni z Cieni III zginął śmiercią żołnierza pod Uniejowem
12. Kurek Józef z Borowa zginął śmiercią żołnierza w obronie Warszawy
13. Lindner Stefan z Opatówka zginął śmiercią żołnierza bez wieści
14. Lindner Stanisław z Opatówka zginął śmiercią żołnierza w obronie Warszawy
15. por.Marszał Józef z Opatówka - zginął śmiercią żołnierza pod Mińskiem Mazowieckim
16. Michałek Stanisław z Sierzchowa - zginął śmiercią żołnierza bez wieści
17. Nurek Józef z Opatówka zginął śmiercią żołnierza pod Kutnem
18. Prus Józef z Cieni I zginął śmiercią żołnierza w obronie Warszawy
19. Perek Walenty z Sierzchowa zginął śmiercią żołnierza w obronie Warszawy
20. Przyłęcki Józef z Rajska zginął śmiercią żołnierza pod Łęczycą
21. kpr. Ruffeld Franciszek z Rajska zginął śmiercią żołnierza bez wieści
22. Rybarczyk Józef z Rajska zginął śmiercią żołnierza bez wieści
23. Sowa Józef z Borowa zginął śmiercią żołnierza w obronie Warszawy
24. por.Witczak Zygmunt z Cieni I zginął śmiercią żołnierza w Biedrusku
25. plut.Wochlik Leon z Szulca zginął śmiercią żołnierza pod Łęczycą
26. kpr.Wochlik Franciszek z Szulca zginął śmiercią żołnierza nad Bzurą

-
27. Wolf Józef z Tłokini W. zginął śmiercią żołnierza nad Bzurą
 28. Wochlik Franciszek z Tłokini Nowej zginął śmiercią żołnierza w obronie Warszawy
 29. Wochlik Ignacy z Tłokini Wielkiej zginął śmiercią żołnierza w obronie Warszawy
 30. Wolf Władysław z Tłokini Wielkiej zginął śmiercią żołnierza w Morawinie
 31. Witczak Józef z Tłokini Kościelnej zginął śmiercią żołnierza bez wieści
 32. Zimny Józef z Cieni I zginął śmiercią żołnierza w Pleszewie
 33. Suchecki Antoni z Sierzchowa zginął śmiercią żołnierza bez wieści

Zamordowani w obozach koncentracyjnych:

1. Adamczewski Stanisław - zamordowany w Gusen
2. Antczak Stefan z Szulca - zamordowany w Auschwitz
3. Banaszkiewicz Kazimierz z Opatówka - zamordowany w Gusen
4. Brodziak Władysław z Opatówka - zamordowany w Auschwitz
5. Balcerzyk Jan z Szulca - zamordowany w Auschwitz
6. Baran Stanisław z Tłokini Wielkiej - zamordowany w Gross-Rosen
7. [Dziubiński Zenon z Opatówka](#) - zamordowany w Auschwitz
8. [Gadzinowski Zygmunt z Opatówka](#) - zamordowany w Mauthausen - Gusen
9. [Kaszuba Kazimierz z Opatówka](#) - zamordowany w Dachau
10. [ks. dr Kazimierowicz Henryk z Tłokini Kościelnej](#) - zamordowany w Dachau
11. [ks. Kozbiał Michał z Chełmc](#) - zamordowany w Dachau
12. Kordas Jan z Opatówka - zamordowany w Gross-Rosen
13. [Kuś Stanisław z Opatówka](#) - zamordowany w Hamburg - Neuengamme
14. Kliber Stefan z Szulca - zamordowany w Oświęcimiu
15. [Leśniewicz Kazimierz z Opatówka](#) - zamordowany w Mauthausen - Gusen
16. Mazurowski Józef z Opatówka - zamordowany w Dachau
17. Mostowski Józef z Opatówka - zamordowany w Oranienburgu (?) Sachsenhausen
18. Machelak Stefan z Sierzchowa - zamordowany w Auschwitz
19. Machelak Józef z Sierzchowa - zamordowany w Auschwitz
20. [Nowicki Józef z Opatówka](#) - zamordowany w Auschwitz
21. Nowicki Stefan z Opatówka - zamordowany w Dachau
22. Nieszporek Józef z Opatówka - zamordowany w Ambergu
23. Olkiewicz Piotr z Opatówka - zamordowany w Dachau
24. [Piotrowski Konstanty z Opatówka - zamordowany w Auschwitz](#)
25. Ks. Jan Wieczorek z Opatówka - zamordowany w Auschwitz
26. [Piotrowska Kazimiera z Opatówka - zamordowana w Auschwitz](#)
27. Piotrowska Janina z Opatówka - zamordowana w Auschwitz
28. Pogorzelec Leon z Borowa - zamordowany w Buchenwaldzie
29. Pawelec Franciszek z Sierzchowa - zamordowany w Głogowie
30. Spiż Zygmunt z Szulca - zamordowany w Auschwitz
31. Sztandera Leokadia z Cieni III - zamordowana w Auschwitz
32. [dr Siwiński Kazimierz z Opatówka](#) - zamordowany w Zgierzu
33. ks. dr Szadkowski Józef z Rajska - zamordowany w Dachau
34. Szymczak Józef z Opatówka - zamordowany w Magdeburgu
35. Rychter Henryk z Tłokini Wielkiej - zamordowany w Gross-Rosen
36. Tyblewski Romuald z Rajska - zamordowany w Gusen
37. [Wiewiórkowski Marian z Opatówka](#) - zamordowany w Gusen
38. Wilczyński Józef z Tłokini Wielkiej - zamordowany w Auschwitz
39. Wszędobył Stefan z Rajska - zamordowany w Dachau
40. [Zimny Stanisław z Cieni III](#) - zamordowany w Oranienburgu
41. Żarnecki Stanisław z Tłokini M. - zamordowany w Gross Rosen